

viet nam BULLETIN

Eerste jaargang no. 9 - 1 oktober 1966

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie: M.v. Dulleman

P. Korver

O.D.v.d. Muzenberg

Tineke Nijenhuis

A.A. Regtien

Redactie/administratie-adres:

Vietnam Bulletin,

p/a ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam

Gironummer: 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin

Abonnement f 5, -- per jaar,

Los nummer f 0,40

VERKIEZINGEN

(uit een serie artikelen door Richard West in Daily Mail)

"Aan iedere burger van stemgerechtigde leeftijd had men een oproepkaart gegeven, die hij op het stembureau moest tonen. Na het stemmen gaf hij de kaart aan een andere ambtenaar die hem van een stempel voorzag, er een hoekje afknipte en weer teruggaf. De kaart en het hoekje waren beide genummerd."

"Iedere burger moet nu zijn gestempelde kaart kunnen laten zien om te bewijzen dat hij gevolg heeft gegeven aan het bevel van de regering om te stemmen. Bovendien kan de politie aan de hand van de hoekjes precies nagaan wie heeft gestemd en wie niet. Aangezien de communisten en de militante boeddhisten hadden opgeroepen tot een boycot van de verkiezingen, wordt iedereen die niet heeft gestemd, ervan verdacht tegen de regering te zijn."

"De verkiezingsambtenaar van het stembureau in de Minh Phung school zei openlijk: 'Wij hebben de kaarten genummerd om na te kunnen gaan wie door te stemmen zijn plicht jegens het land heeft vervuld. Het is noodzakelijk om te weten wie achter de regering staat en wie tot de Vietcong behoort. Ieder die van het ene district naar het ander wil gaan moet deze kaart op verzoek tonen'."

"In Zuid Vietnam heeft men niet alleen de toestemming van de politie nodig om naar een ander district te gaan, maar ook wanneer men vergunningen voor de handel wil verkrijgen van de enorme bureaucratie. Zij die niet gestemd hebben, zullen hierdoor voortdurend moeilijkheden kunnen ondervinden."

STEMBUS EN KANONNEN

(Le Monde, 13 sept. 1966)

Vrijdagavond moest de luchtmacht tussenbeide komen op drie kilometer van Saigon tegen Vietcong-eenheden.

Zondag hebben de verkiezingen plaats gevonden. De Zuid-Vietnamese regering kan verklaren dat de "rebellen" niet het volk zijn. De Amerikaanse regering zal aan de kiezers van november en aan de internationale publieke opinie kunnen zeggen, dat de democratie het heeft gewonnen van het geweld. Reeds had een overleg plaats gehad vorig jaar, op provinciale schaal, maar het conflict breidde zich slechts verder uit daarna. De langdurige oorlog gaat voort.

De tegenstanders zijn het slechts eens in hun verklaring "dat zij twintig jaar zullen vechten als het moet".

Het vietnamese volk kon zijn lot niet kiezen: voor of tegen het communisme, voor of tegen de interventie van de rijkste mogendheid van de wereld.

Onder tegenstrijdige pressie kon het, in het lawaai van de bombardementen, slechts geselecteerde afgevaardigden kiezen, dikwijls met tressen, maar in ieder geval zonder programma. De parlamentsleden zullen een ontwerp van een presidentiele grondwet ratificeren, dat al opgesteld zou zijn. "Men moet deze onderneming negeren", zeiden de Bonzen die het onderling niet eens zijn en die overigens geen andere politiek kunnen voorstel-

len.

"Het is een scherts vertoning", bevestigde de Vietcong. Het Vietnamese volk, dat dikwijls gestemd heeft, is sinds lang zeer rijp om te zeggen wat zijn wil is. Toch zou men moeten beginnen met het fundamentele vragen te stellen.

Eén van de kenmerken van dit soort oorlogen zal de falsificatie van de betekenis van woorden zijn geweest. Men sprak van "pacificatie" in Indochina, daarna in Algerije. Men doet tegenwoordig in Vietnam een beroep op de 'democratie', op 'de wil van het volk'. Het is waar dat, buiten de streken die onder de volledige controle van de Vietcong staan, de bevolking gestemd heeft. Ngo Dinh Diem, de vermoorde dictator, verkreeg reeds resultaten die te vergelijken zijn met die waarop de communistische landen zich beroemen. Men weet hoe het met hem afgelopen is...

Men moet zich overigens geen illusie maken: door de Vietcong georganiseerde verkiezingen zouden op dergelijke resultaten uitlopen.

De Vietcong eist tenminste geen presidentiële democratie op zijn Amerikaans en zijn wachtwoorden verliezen zich niet in de bochten van grondwettelijk recht.

Het zegt dat het nodig is om de vreemdeling het land uit te gooien, om de natie weer te verenigen, om slechts van zichzelf afhankelijk te zijn om arm maar vrij te leven. Een handig masker? Maar wat stellen de kandidaten van zondag, die verschenen zijn op de schermen van een Amerikaanse televisie, die door Amerikanen wordt geleid, hiertegenover?

Men zou het prettig vinden als de leiders te Washington, nu de entree is afgelopen afzien van de slogans, die van elke werkelijke betekenis gespeend zijn.

President Johnson weet ook wel dat een verkiezing in Oklahoma en in de Mekongdelta niet hetzelfde is. De stemming van 11 september was geen schertsvertoning, zoals de Vietcong zei, maar gewoon een tussengevoegde scene in een eindeloze tragedie.

Aan de Grondwetgevende vergadering, zondag gekozen, voortgekomen uit het volk naar men zegt, is zelfs de mogelijkheid om het eind van de oorlog af te kondigen verboden. Deze macht is haar ontzegd door de teksten. Het woord blijft aan de kanonnen.

VREEMDE VERKIEZINGSCAMPAGNE IN SAIGON

(l'Express 12/18-9-1966)

In Zuid-Vietnam is de bevolking zondag naar de stembus getogen ondanks de oorlog, de sabotagedaden van de Vietcong en ondanks de oproep van de bonzen om zich te onthouden van stemmen.

De speciale correspondent van "l'Express" te Saigon, Jean François Kahn beschrijft deze vreemde verkiezingscampagne:

Hij glimlacht van achter zijn stalletje, waarop een wonderlijke verzameling voorwerpen liggen en waarvan het grootste gedeelte bestaat uit revolveretuis, souvenirs voor de tourist, die in de plaats gekomen zijn van de sleutelringen en de christallenballen. Hij schudt berustend zijn hoofd. Ik vroeg hem of de mensen in Saigon zich voor de verkiezingen interesseerden.

"- Wel min of meer zei hij.

- Maar enfin, in vertrouwen, is het eerder min of eerder meer?

- Nou weet u, voor de mensen die er tegen zijn is het min of meer en voor de mensen die er voor zijn is het min of meer"

Ik laat deze kleine vietnamese koopman alleen die zich zelf kan feliciteren met zijn voorzichtigheid. Een enorme grote wimpel met de leus "Di bau cu" wat betekent "Stemt allen" wappert in de regen. Grote, gekleurde vlaggen en borden, met fineerhout bewerkte erebogen, aanplakbiljetten met zinnebeeldige voorstellingen, - een groteske Mao waardoor heen getekend een Vietcong soldaat voorgesteld als een hansworst, verslindt een klein vietnamees kind - marsmuziek klinkt door luidsprekers, optochten met eenwielige rijtuigjes, niets is aan het toeval overgelaten. De muziek, de kleurrijkheid, de infanterie en het autopark zijn in de strijd geworpen om de kiezer aan te zetten om te stemmen.

In een dichtbevolkte wijk waar de stank zich vermengd met vreemde geuren, staan de boeddhisten uit te leggen aan een grote menigte waarom men zich moet onthouden van stemmen.

In hun ogen is deze verkiezing een farce, georganiseerd door een illegale regering.

De witte Lotus

"Overigens, zei de directeur van het bouddhistisch Instituut tegen me, waarom zouden we ons druk maken, er zal immers, wat er ook gebeurt, 80% van de bevolking naar de stembus gaan?"

Wij bevinden ons in de tempel An Quang, wat het bedrijvige centrum van de bouddhisten is geworden sinds men de Grote Tempel die door de soldaten van de regering werd bezoedeld, heeft verlaten. In deze benauwde atmosfeer doordrenkt met wierook bevinden zich een tiental bouddhisten, met kaalgeschoren hoofden en schraal en mager als oud perkament, de blik gericht naar een foto die op het altaar troont. Zij stelt voor een soort levend skelet, die doet denken aan de overlevenden van Buchenwald: de eerwaarde Tri Quang na 93 dagen vasten. Hij weegt nog maar 33 kilo en hij wordt slechts gevoed door middel van injecties.

Ik vraag aan Thich Don Hau, hoofd van de bouddhisten van het Centrum Vietnam en adjunct van Tri Quang:

"- En als hij sterft wat gebeurt er dan?"

Z'n gezicht verandert op het zelfde moment, zijn ogen lichten op, dit acetisch gestalte wordt bijna onwerkelijk hard.

"- Nou dat zal heel erg zijn

- Wat betekent dat?

- Dat betekent dat u waarschijnlijk ook zult sterven.

- Ik begrijp het niet.

- Er zal bloed vloeien. Wij zullen onze mensen niet meer tegen kunnen houden".

Ik geef ons gesprek letterlijk weer. Maar men moet rekening houden met de hartstocht en een zekere neiging van de bouddhisten tot romantisering. Vervolgd en verguisd tijdens de laatste crisis, zijn ze slechts (op het ogenblik) een schaduw van zich zelf. Zij kunnen bij onthouding elke betekenis aan de verkiezing ontnemen. Maar zij kunnen het niet meer tegenhouden.

Die avond ging ik naar een verkiezingsbijeenkomst in de eerste kieswijk van Saigon. De taxichauffeur had me weinig bemoedigend meegedeeld dat "die flauwekul een prachtig doelwit voor granaten was. . . ." Ongetwijfeld waren daarom de banken die in de open lucht om de microfoon heen stonden met prikkeldraad omringd.

De zeven kandidaten die aan het hoofd van de lijst stonden waren aanwezig, ze zaten netjes te wachten om zich aan het publiek te kunnen voorstellen tijdens de tien minuten waarop ze recht hebben. Het publiek? Een honderd rond rennende, joelende kinderen, beneden de dertien jaar, politie, Vietnamese journalisten, en ongeveer veertig daadwerkelijke kiezers voor de zeven vertegenwoordigd lijsten.

We zullen in elk geval te weten komen wat nu precies het verschil in programmapunten is tussen de lijst "Het kopje rijst-kleren" de lijst "De Witte Lotus" en haar concurrent de lijst "Ontluiting van bloemen onder de ploeg en de hamer", want alle kandidaten beperken zich slechts tot de verklaring dat zij een politiek wensen te volgen "voor het welzijn van het volk". Er is maar één die, na een beetje door vragen, een nieuw aspect naar voren brengt "de onderdrukking van de intellectuelen".

De eerste spreker neemt het woord - hij heet Tran Van Van en hij is grondeigenaar. Hij had nog maar net uitgelegd dat ook hij een man was die dicht bij het volk stond, of vele kreten klonken op uit de kleine menigte.

Een kleine man met een baard.

Het noodlot wil dat de kandidaat-grondeigenaar zich tegenover een groep huurders bevindt die hij er juist enkele dagen geleden uit had gezet. Een grote keukenklok ratelt, de tien minuten zijn voorbij.

Nadat elke kandidaat zijn beurt heeft gehad worden er vragen gesteld:

" Dat is allemaal wel erg mooi wat u gezegd heeft, brengt een oude man met een baard in het midden, maar heeft u er over nagedacht op welke manier u het vuil, waar nu geen mens meer aan denkt om bij ons weg te halen, op te ruimen?"

Een ander heeft het over de waterleiding die kapot is; een derde heeft het over de steeds hoger worden prijzen. In een dorp in de delta heeft men zelfs een kiezer aan een kandidaat horen vragen: " U kunt noch lezen noch schrijven, u heeft geen enkele speciale gave, denkt u

werkelijk in staat te zijn een grondwet op te stellen?"

De oorlog, de Amerikanen, de bombardementen, de Vietcong.. niemand rept er met een enkel woord over. Men hoort evenwel de kanonnen in de verte bulderen. Ik maak er een opmerking over tegen mijn buurman. Hij kijkt me verbaasd aan, een glimlach verbreedt zijn gezicht, en hij slaat zich op de dijen. De avond tevoren had de kandidaat Phan Khac Suu, eens de voorlopige president van de republiek, me een definitieve uitleg gegeven. Aangezien hij weigerde met me over zijn verkiezingsprogramma te praten, want dat was hem verboden, vroeg ik hem:

" Maar hoe brengt u de kiezers er dan toe op u te stemmen?

- Wel, zei hij, na de verkiezing zou ik het uit kunnen leggen.

- Denkt u niet, vroeg ik in een vlaag van cartesianisme, dat vooraf veel doelmatiger zal zijn?

- Ach, weet u, het gaat hier heel anders toe dan in Frankrijk".

Ik vroeg aan een taxichauffeur, die me rondreed in zijn oude 4CV, :

" Wat zijn uw ideeën over deze verkiezingen?

- Nou.. ik ben er niet voor maar ik ben er ook niet tegen....

- Gaat u stemmen?

- We zullen wel zien...."

Een eenhoorn

Daarna praten we een tijdje over koetjes en kalfjes, het weer, de benzineprijs, en dan komt hij wat los en begint te vertellen wat hij op z'n hart heeft: de prijzen die verdubbeld zijn, het platteland (u moet eens gaan kijken wat een armoede het daar is) zijn oom die een rijstveld heeft en die toen hij op een goede dag thuis kwam zijn huis en familie niet meer terug vond, en diezelfde oom zat nu in de gevangenis omdat hij op een goede dag een lading mest had vervoerd en men hem ervan beschuldigd had dat hij daarin wapens had verborgen. Hij vertelde me dit in een adem.....

Vorige week lieten de autoriteiten in de straten om de kiezers aan te moedigen - een eenhoorn, heilig dier wandelen. Het publiek schonk er geen aandacht aan, en de krant "Nieuw Vietnam" verzuchtte: "Men moet denken aan het oude Vietnamese spreekwoord : ondankbaar als het volk".

Uit artikel 'BESLISSING TUSSEN HAAN EN ADELAAR' over de verkiezingen in Vietnam van Hermann Schreiber: ("Der Spiegel" van 12-9-1966, 38/20)

"Er zijn geen partijen, alleen ongeveer 30 groepen en religieuze gemeenschappen die allen - zoals de Boeddhisten - weer in zichzelf verdeeld zijn. Er bestaat een anarchische, politiek onwetende, meestal corrupte bovenlaag. En er zijn enkelingen van hoogst uiteenlopende intelligentie en ambitie.

Dienovereenkomstig was de vertegenwoordiging van de bevolking door de rond 530 kandidaten die tenslotte overbleven, nadat de officiële controlecommissies ongeveer 50 mededingers wegens communistische neigingen, dienstweigering of crimineel verleden hadden geëlimineerd en nog eens 45 om "persoonlijke redenen".

(...) Het beste vertegenwoordigd waren leraars, en beampten, kooplieden en gemeentepolitici. De soldaten stelden in elk geval tien procent van de kandidaten, de boeren zonder grondbezit geen enkele.

Derhalve was het in de grond van de zaak heel redelijk, dat officiële, door het plaatselijke en centrale bestuur benoemde comité's de propaganda en de verkiezingsstrijd van deze kandidaten ter hand namen. De comité's stelden gemeenschappelijke verkiezingsvergaderingen vast, standaardizeerden de biljetten, en de staat betaalde alles tegen deponeering van 10 000 piaster (rond 3000 DM) per kandidaat.

Verschillend waren tenslotte eigenlijk alleen nog maar de symbolen, waaronder de mededingers zichzelf of hun lijsten, terwille van de analfabeten, presenteerden - bijvoorbeeld een adelaar ("Wij houden van de vrijheid net als deze edele vogel"), een kraaiende haan voor een zonsopgang ("Wordt snel wakker, om ons land op te bouwen"), een zeilschip ("De geest van de democratie stuwt ons vooruit, zoals de wind dit fregat over het water stuwt"). Wat aan triviale slogans onder deze symbolen stond, miste aanschouwelijkheid. Wie zich bij ons over de uniformiteit van de belijdenissen tot vrede, welvaart en zekerheid wilde opwinden, die zou hier graag om vergiffenis hebben gevraagd. "Sicher ist sicher" is een meesterwerk aan differentiëring in vergelijking met de parolen van de Vietnamese ver-

kiezingstrijd.

Maar Vietnam's kiezers bleven zich buitendien gedekt houden. Zij lieten niet zien, of dit alles hun eigenlijk raakte. Er waren verkiezingsbijeenkomsten in Saigon met een paar honderd mensen en een half dozijn bestelde vragen. Maar er waren ook bijeenkomsten in de randgebieden, die behalve door naakte kinderen en spugende opa's slechts bijgewoond door politiemannen, klaar om te schieten.

De levensvragen van het land stonden niet ter discussie. Soms vroegen kiezers naar het einde van de prijssteigingen en bleven dan onbeantwoord. Soms vroegen zij ook naar de betekenis van een grondwet en bleven eveneens niet zelden onbeantwoord. Aan de politieke kwalificatie van de meerderheid van de mededingers waren te hoge eisen gesteld."

" - Maar de democratie bevecht haar overwinning niet bij overrompeling. De militairen kunnen daarmee beter overweg. En zij regeren dit land.

De oorlog regeert het. Hij bepaalt het lot van zijn mensen, niet zij zelf bepalen het. Pas als hij eindelijk ophoudt, inplaats van alleen maar te pauzeren, kan democratie hier meer zijn dan een facade-vertoning."

Uit artikel "VERKIEZINGSRESULTAAT: ZEKERE VERGISSINGEN"

("Der Spiegel" van 19-9-196, 39/20)

"-Van in totaal ongeveer 16 miljoen inwoners waren rond 8,5 miljoen ouder dan 18 en daarmee kiesgerechtigd. Bijna 3,5 miljoen wonen in rood geregeerde streken en konden niet worden geregistreerd. Evenzo honderdduizenden, die zich - vaak onaangemeld - op een vluchtstation tussen de fronten bevonden. Van vijf miljoen geregistreerden kozen - aldus generaal Duc - er ongeveer vier miljoen, die dus in totaal niet eens de helft van alle kiesgerechtigden vertegenwoordigen.

Meer dan 600 000 van deze vier miljoen zijn soldaten, die in gesloten gelid ter stembus marsjeerden, 400 000 zijn ambtenaren of bij de Amerikanen werkzaam. En in de dorpen, die onder regeringscontrole staan, zou iedere onthouding van stemmen een affront tegen het plaatselijke opperhoofd - meestal een officier - geweest zijn, een levensgevaarlijke erkenning met de Vietcong te sympathizeren.

Vond de opinieonderzoeker van de CDU Erich Peter Neumann, die in Saigon verkiezingslokalen inspecteerde: "Het was allemaal zeer primitief en zeer correct". "Een verkiezingsambtenaar in Saigon erkende vrijmoedig aan persmensen, dat het klaarblijkelijk niet overal helemaal correct was verlopen. Dorpskommandanten, wier de verkiezingsdeelname gering was, hielpen zelf een handje. Zij wilden absoluut vermijden, hogerop als onbetrouwbaar op te vallen. Zo kwam het, dat

-- uit de meeste provincies al een uur voor sluiting van de stemlokalen, opkomsten van 70 of meer procent werden gemeld;

-- uitgerekend de het sterkst door communisten geïnfilteerde districten - zoals Phu Yen in het Annamitische Hoogland en An Xuyen in de Mekong-delta - hoge opkomstcijfers van 72 tot 81 procent konden vertonen;

-- het centraal stemburo in Saigon bij de optelling van de afzonderlijke resultaten "vergissingen" van meer dan een miljoen stemmen vaststelde.

Vergissingen zijn bij Vietnamese verkiezingen traditie. Toen ex-president Diem in 1955 erover liet stemmen, of Zuid-Vietnam monarchie blijven of republiek - onder Diem - worden zou, kozen in Saigon volgens de officiële telling 600 000 kiezers voor de republiek. In de gehele stad echter waren in die tijd slechts 450 000 geregistreerde kiezers.

Alle tovercijfers daargelaten, brachten de verkiezingen op de tweede zondag van september toch belangrijke resultaten: de Vietcong boette op de verkiezingsdag voor een deel aan terreurreputatie in. Aan hun verstoringsmanoeuvres vielen maar 27 mensen ten offer: gemeten aan hun voorafgaande dreigementen bijna niets.

Het militaire regiem van de vlieger Ky, dat de verkiezingen voorbereidde en de gang naar de stembus organiseerde, voelt zich gesterkt: het scheen meer beslissende stootkracht te bezitten en de door de regering gecontroleerde gebieden vaster te beheersen, dan zelfs de bondgenoten tot nu toe geloofden.

EEN OPLOSSING VOOR VIETNAM - ZOALS OE THANT DIE ZIET

door Alistair Cooke. (Guardian 5-9-1966)

De sombere, keurige Birmaan op de 38e verdieping is gebleven bij het besluit dat hij een tijd geleden nam en hiermede zijn de Verenigde Naties teruggevallen in de oude chaos van partijdigheid en het bewerken en intrigeren in de wandelgangen, die voorafging aan de keuze van Dag Hammarskjöld als Secretaris-Generaal.

Hoe groot het heimwee is naar zijn vaderland, waar hij bijna 9 jaar niet is geweest, valt niet op te maken uit de openbare opmerkingen van een man die een bijna onaantastbaar privéleven leidt. Hij spreekt nooit over zijn persoonlijke wensen of ambities, maar in zijn lange perioden van wanhoop over Vietnam komt hij steeds weer terug op de recente geschiedenis van Birma om hiermee te wijzen op de dwaasheid van een Westerse inmenging in Zuidoost-Azië.

Na 1948, toen Birma onafhankelijk werd, heeft het land een communistische opstand beleefd en overwonnen die in het begin zelfs de steden Rangoon en Mandalay bedreigde.

Het ultimatum van Peking

In 1954 werden premier Oe Noe en zijn vriend en adviseur Oe Thant door Peking uitgenodigd, Tsjoë en Lai verklaarde dat hij hun anticommunisme erkende en dat hij bereid was elke resultaat van de burgeroorlog in Birma te accepteren, mits deze werd uitgevochten door de inheemse opstandelingen en de inheemse bevolking. Maar zodra er Westerse wapens of buitenlandse troepen aan te pas kwamen, zou Peking zich gedwongen voelen haar politiek te wijzigen, dat wil zeggen zich in de oorlog te mengen.

Geen enkele Chinese soldaat is de grens overschreden en de Birmanen deden geen beroep op een vreemde legermacht. De opstand is nu beperkt tot sporadische uitbarstingen in het noorden van het land.

Dit is voor Oe Thant slechts één, hoewel het meest overtuigende, bewijs dat zijn bewering juist is, dat men de Chinezen altijd naar hun daden moet beoordelen en niet naar hun propaganda, en dat Peking zich steeds zal verzetten tegen elke poging van een vreemde legermacht, de onafhankelijkheid van een Zuidoost-Aziatisch land te verzekeren.

Hij gelooft niet in de "domino"-theorie en zou ervan moeten worden overtuigd dat de Chinezen dit wel doen; want zij zijn zich kennelijk intens bewust van de traditionele vijandschap die men hen toedraagt en die wordt gedeeld door Indonesië, Vietnam en Thailand, om maar drie van de geïdentificeerde domino's te noemen.

Angst voor verdeling.

Maar over het belangrijkste punt wordt zelden gesproken in de Amerikaanse verklaringen over hun missie in Zuidoost-Azië. Dat is het door de meeste Aziatische landen gevreesde en verafschuwde vooruitzicht van een verdeling, zoals in Korea het geval is, waarbij een deel van het land aan de communisten wordt gelaten en in het andere deel een Amerikaans garnizoen gelegerd blijft om een permanent "anticommunisme" te waarborgen onder bestuur van een marionet als Syngman Rhee of Ky. Hierin ligt de diepgewortelde angst voor de Amerikaanse doeleinden in Vietnam.

Oe Thant deelt mede, met veel precieuzere doch troosteloze gebaren, dat hijzelf zeer in onzekerheid verkeert over het uiteindelijke doel van de Amerikanen.

Hij is slechts bereid te herhalen, op zijn omzichtige en bijna ondogmatische manier, dat in Azië geen blijvende vrede kan heersen zolang er Westerse troepen op het vasteland zijn. Hij ziet een terugtrekken van de Amerikanen als niet realistisch en op dit ogenblik ongewenst. Hij blijft hopen dat een staakt het vuren kan leiden tot een neutraliteitsverdrag (van Laos, Cambodja en Vietnam) hetgeen de terugtrekking van de buitenlandse troepen zou eisen zodra de Internationale Controle Commissie het voor het zeggen kreeg.

En hoewel zijn geloof hem dwingt zich te reinigen van verwijten en bitterheid, is het duidelijk dat hij nooit heeft kunnen verwerken dat Amerika het aanbod van Hanoi om in Rangoon te praten en eventueel te onderhandelen, heeft verworpen.

Dit onder leiding van Oe Thant in augustus 1964 tot stand gekomen voorstel, werd in januari van het volgende jaar verworpen, toen Adl. Stevenson met het treurige nieuws kwam dat het Witte Huis en het State Department het aanbod "onoprecht" vonden. De drang om te weten wie had beweerd dat Hanoi onoprecht zou zijn, leidde tot een vernederend geheim onderzoek in Canada waardoor men te weten kwam dat het enige officiële contact een lagere Canadese functionaris was die dit persoonlijk had vernomen van een plaatsvervangend gemeenteraadslid van Hanoi. Hierna, zo gelooft Oe Thant, was de hoop voorgoed verloren gegaan dat Hanoi, onafhankelijk van Peking, een initiatief zou nemen.

WASHINGTON HEEFT DE SLEUTEL TOT DE VREDE

(Philippe Devillers, Le Monde
15-9 1966)Voorstel in 1964

Naar het schijnt ligt het Frans-Cambodjaans akkoord van 1 juli 1964 ten grondslag aan de escalatie van de oorlog in Vietnam. Op die dag legden Prins Sihanouk en Generaal de Gaulle gemeenschappelijk nadruk op de noodzaak van het zo spoedig mogelijk beleggen van een Konferentie van Genève om de vrede in geheel Indochina te herstellen. Op zijn persconferentie van 23 juli herhaalde met nog meer nadruk de Gaulle deze oproep die door Oe Thant gunstig was ontvangen (8 juli).

Het principe van een konferentie was reeds door Moskou, Hanoi, New-Delhi, Warschau, Phnom-Penh en Peking aanvaard. In de laatste stad had het Volksdagblad op 20 juli geschreven: " China gelooft dat het probleem Indochina op vreedzame wijze kan worden geregeld op basis van de akkoorden van Genève, op voorwaarde dat het Amerikaanse imperialisme zijn agressie en interventie beëindigt". Maar op 24 juli schoof President Johnson de mogelijkheid van een konferentie van Genève terzijde, die - zei hij - slechts de "terreur zou bekrachtigen". Hij herhaalde dat de Verenigde Staten "vastbesloten" waren "de vrijheid en onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam te waarborgen". Op dezelfde dag verwierp Khanh te Saigon "kategorisch" het voorstel dat erop gericht was een nieuwe konferentie van Genève te beleggen. Londen stemde met deze stellingnamen in.

Maar het internationale klimaat, geschapen door het aanvaarden van het principe van de konferentie door de vele bovengenoemde hoofdsteden, was reeds zodanig dat de aandrang tot vrede in Saigon te sterk dreigde te worden zoals dat vroeger, in 1946, voor de affaire van Haiphong het geval was geweest.

Op 28 juli wierp de assistent van Dean Rusk, George Ball, in Washington de mogelijkheid op van een Noord-Vietnamese "provokatie", die zowel de oorlog zou kunnen doen opleven ... als President Johnson - tegenover Goldwater - het aureool van een "harde" zou geven. Daarop vond het incident van de Golf van Tonkin plaats (2 en 4 augustus). Amerikaanse schepen, gekomen om een operatie van Zuid-Vietnamese kommando's tegen de eilanden van de Golf van Tonkin te steunen - te zeer is men dit reeds vergeten - stootten op Noord-Vietnamese motorbootjes. Het incident stelde zoals men weet, President Johnson in staat op bewonderenswaardige wijze het Kongres te bewerken en volmacht te krijgen tot het "terugslaan van de agressie" (terwijl het incident had plaatsgevonden ... op 100 kilometer ten Noorden van de 17e parallel !).

Hanoi bereid tot een gesprek.

Het Noorden begreep toen dat het aangevallen zou gaan worden en ondanks de luidruchtige verkondigde vastbeslotenheid tegenstand te bieden, liet het langs verschillende diplomatieke kanalen weten dat het bereid was om, zoals Generaal de Gaulle had gesuggereerd, rond een konferentietafel de voorwaarden van een algemene regeling te bespreken. Een ontmoeting met een Amerikaanse afgevaardigde kon, als Washington instemde, plaats vinden in Rangoon of elders. Generaal Ne Win, eerste minister van Birma, maakte trouwens openlijk een toespeling op deze voorbereidingen.

De informatie werd aan de UNO overgebracht en, via Stevenson, aan de Amerikaanse regering. Deze ouverture werd als onmogelijk vóór de verkiezingen te behandelen afgewezen om later als "niet oprecht" beoordeeld te worden.

Zij werd echter - zij het in een andere vorm - door Oe Thant opnieuw ter tafel gebracht (1) en overgebracht - wederom via Stevenson - aan President Johnson. Maar Stevenson en dit is nieuw - wachtte twee maanden op het antwoord van de President dat ronduit negatief was. Een nieuwe poging werd gedaan aan het einde van het jaar 1964, eveneens zonder resultaat. De reden die ditmaal werd opgegeven voor de weigering was, dat ieder nieuws over onderhandelingen onvermijdelijk Saigon ter ore zou komen en "het moreel zou breken".

Zo waren de Noord-Vietnamezen aan het begin van 1965 bereid tot onderhandelen. Zelfs Peking had enige tijd tevoren laten weten dat China, hoewel het absoluut niet geloofde in het succes van deze pogingen, geen obstakels zou opwerpen als ze vruchtbaar zouden blijken. In het huidige klimaat verwachten we dat Peking en Hanoi misschien zelfs deze woorden zullen ontkennen, daartoe genoodzaakt door binnenlandse omstandigheden. Het spreekt vanzelf, dat wij ons - tot wij beter geïnformeerd worden - houden aan de bovenstaande versie, die

(1) Cf. Eric Sevareid, The final troubled hours of Adlai Stevenson, Look Magazine 30 nov. 1965, p 84.

wij, zoals men zegt, putten uit de beste bronnen.

De U.S.S.R., die na de val van Kroeschef zich weer bewust was van zijn solidariteit met Hanoi, onderzoekt het Vietnamese standpunt.

Men oordeelde het nuttig bij de terugkomst van Kosigin uit Hanoi aan Washington te laten weten dat men, gezien deze situatie en de verslechtering van de situatie als gevolg van de slag van Pleiku, waarop als antwoord de eerste Amerikaanse represailles tegen het Noorden waren gekomen (waar Kosigin zich bevond), snel een gebaar, een opening naar vrede, moest maken. De situatie was er rijp voor en gunstig. Dat was wat Couve de Murville President Johnson ging zeggen op 22 februari 1965, in Washington. Er werd beleefd naar hem geluisterd, verder niets. Russen en Fransen evenwel overleggen gezamenlijk en herhaalden in het openbaar hun overeenstemming over de wenselijkheid van een nieuwe konferentie, waarvoor de Indochinezen te Phnom-Penh achter de coulissen de voorwaarden onderzochten. Het antwoord van President Johnson was het bevel - op 2 maart - tot het bombardementen-offensief op Noord-Vietnam.

Het woord is aan Washington

Na zo de diplomatieke toenaderingen van Moskou, en Oe Thant tot niets te hebben gereduceerd, ging President Johnson te Baltimore op 7 april 1965 "onderhandelingen zonder voorwaarden" voorstellen en voorzag zijn aanbod van een voorstel van 1 miljard dollar voor het "Indochinese gebied". Men had zich geen grotere miskening van de Vietnamese psychologie kunnen voorstellen.

Enige uren later somde eerste minister Pham Van Dong te Hanoi de vier punten op, die naar hij zei als basis zouden moeten dienen voor de "meest korrekte politieke oplossing" van het Vietnamese probleem. Het ging om een herhaling van de voornaamste punten van de akkoorden van Genève uit 1954, en zelfs om een aanzienlijke versoepeling op het punt van de hereniging. Als de vier punten als basis werden aanvaard, zou de regering van Hanoi kunnen overwegen, zo gaf Pham Van Dong te kennen, terug te keren tot een konferentie van het soort als die van Genève.

Dat was 8 april 1965. Sinds deze datum is het woord aan Washington. Met uitzondering van de "veertien punten" die niets inbrachten en onmiddellijk vergeten werden, heeft niemand nog een antwoord gegeven op de voorstellen in vier punten van Hanoi. In Washington deed men of men het niet begreep en onderstreepte de bereidheid tot onderhandelen "zonder voorwaarden", dat wil zeggen zonder de verdragen, die het Indochinese probleem regelen, als een verplichte basis te nemen. Zonder twijfel geloofde men er een nieuwe versie van te kunnen afgwingen. En dat is nu juist datgene wat Hanoi niet toestaat.

Een bereidverklaring tot de-escalatie ¹⁾

In het interview dat hij vorig jaar zo vriendelijk is geweest mij te willen toestaan voor Le Monde (Le Monde 14-8-1965) heeft President Ho Chi Minh duidelijk uiteengezet dat onderhandelingen met de Amerikanen slechts konden worden overwogen als de Verenigde Staten "tastbare bewijzen" gaven van het aanvaarden van de vier punten en dat het op zijn minst noodzakelijk was dat de bombardementen op het Noorden onmiddellijk zouden ophouden.

Ik heb persoonlijk tot twee keer toe hooggeplaatste Amerikanen, waaronder Goldberg en William Bundy, laten weten, in augustus 1965 en in december van dat jaar, dat Hanoi juist het principe van onderhandelen niet kon aanvaarden zolang de fysieke dwang - de bombardementen - voort zou duren en zolang een formele verbintenis tot evacuatie niet zou zijn aangegaan. De termijn van de evacuatie zou natuurlijk, zoals ik heb aangeduid, onderwerp van onderhandeling kunnen zijn.

Maar niets heeft het zuivere geweten van de Amerikanen kunnen doen wankelen, noch hun hardnekkigheid zich te blijven houden aan hún versie van de gebeurtenissen. Toch blijft het feit, dat de Amerikaanse regering sinds minstens een jaar weet, dat een "bereidverklaring tot de-escalatie" haar zonder twijfel in staat zou stellen de deur tot onderhandelingen half te openen. Het hardnekkig weigeren van Washington zich op dit punt vast te leggen (hetgeen William Bundy nog onlangs weer eens heeft herhaald op 4 september) brengt Hanoi - en de rest van de wereld er natuurlijk toe te denken dat het werkelijke Amerikaanse standpunt niet wordt vertolkt door de President, maar door de militairen wanneer zij zeggen: "Wij zitten"

1) in de fransw tekst staat: un engagement de déengagement, lett. "een plechtige verplichting tot losmaking"

zitten in Vietnam op zijn minst voor tien of twintig jaar".

Maar, zal men zeggen, er zijn toch onderbrekingen geweest in de strijd, en toen heeft Hanoi de gelegenheid niet aangegrepen. In feite werd de betekenis van de eerste onderbreking in mei 1965 pas laat aangekondigd en zij werd te bruusk weer afgebroken om het antwoord van Hanoi - dat werd gegeven - Washington te laten bereiken. De tweede, die in december 1965, kort na de sabotage van het initiatief Fanfani-La Pira, werd in Hanoi overschaduwd door het gevoel van nutteloosheid van ieder gebaar, door de overtuiging dat het hier weer ging om een valstrik: Washington had immers nog altijd niet geantwoord op de eis van "bereidverklaring tot de-escalatie" en derhalve moest er geen stap gezet worden die de Noord-Vietnamese Republiek in het raderwerk van konsessies terecht zou doen komen. President Johnson, gedomineerd door de Generale Staf, beval tenslotte, de blitz met kracht te hervatten.

Hanoi sluit een oplossing door onderhandelingen niet uit.

Kan de hele wereld eindeloos er mee door gaan toe te staan kijken naar deze escalatie, een marteling opgelegd aan een heel volk, omdat de leiders ervan weigeren te kapituleren? Kan deze foltering van gigantische afmetingen en zonder precedent nog steeds doorgaan zonder dat iemand tracht de almachtige folteraar tot rede te brengen?

Dat is wat Generaal de Gaulle heeft getracht te doen in Phnom Penh. Zij die hem verwijten dat hij zich alleen tot Washington heeft gericht, vergeten te gemakkelijk dat het aan Washington is om Hanoi te antwoorden.

Generaal de Gaulle had nieuwe aanwijzingen over de stemming in Hanoi. President Ho Chi Minh heeft met name gezegd: "Wij zijn niet tegen een oplossing door onderhandelingen, integendeel, maar wij zullen nooit een 'diktat' of een München aanvaardden". Maar hij heeft nog meer dingen gezegd.

Het standpunt van Hanoi is nog steeds hetzelfde en het verschilt nu aanmerkelijk van het Chinese. Want terwijl Peking de akkoorden van Genève als vervallen beschouwd, eist Hanoi, oneindig veel genuanceerder en realistischer, slechts om een stap te zetten, het stopzetten van de bombardementen en de "bereidverklaring tot de-escalatie", d.w.z. de plechtige belofte om de akkoorden van Genève in werking te stellen. In zijn ogen is een nieuwe konferentie op zijn minst onnodig. De eerste heeft de basis voor een regeling gelegd: men hoeft slechts uit te voeren wat toen is overeengekomen, zonder dat men kan overwegen de "buitenlandse strijdkrachten" (zoals Dean Rusk in zijn brief van 24 augustus aan Couve de Murville heeft gesuggereerd) en de Vietnamezen die zowel in Noord als in Zuid thuis zijn, gelijk te schakelen.

En wat suggereert Hanoi eigenlijk zonder het te zeggen? Vietnam lijdt omdat de akkoorden niet worden nageleefd. Laten wij erover praten om te zien hoe men hen nu korrekt kan toevoeren en de Internationale Controle Commissie zou hier onschatbare diensten kunnen bewijzen. Maar laten wij eerst er zeker van zijn dat iedereen het vaste voornemen heeft om de akkoorden die reeds zijn afgesloten, toe te passen.

Het is dus maar al te waar, laten we het herhalen, dat het woord nu aan Washington is en dat het Witte Huis en niet Hanoi de sleutel tot de vrede heeft.

HET STANDPUNT VAN HANOI.

Moeten de Amerikanen uit Vietnam verdwijnen alvorens Hanoi onderhandelingen wil beginnen. Hierover de volgende berichten:

Het is waar dat in de afgelopen maand mei de Noord-Vietnamese leiders aan hun vertegenwoordiger te Parijs, Mai Van To, gevraagd hebben onmiddellijk stappen te ondernemen bij het Quay d'Orsay (het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken) opdat men zou ophouden het standpunt van Hanoi verkeerd te interpreteren. Noord-Vietnam, zo verduidelijkte hij, vroeg niet het terugtrekken van de Amerikaanse troepen voor iedere onderhandeling maar alleen de belofte van de V.S. deze evacuatie te doen plaatsvinden. Deze verduidelijking werd met toestemming van Hanoi, doorgegeven aan Washington, dat er op geen enkele wijze rekening mee hield. Hetgeen het onoverwinbare wantrouwen van de Vietnamezen jegens alle Amerikaanse suggestie's begrijpelijker maakt.

Jean Schwoebel, Le Monde 22-9-1966

De Kern van Hanoi's standpunt, zo legde een bron dichtbij de Vietnamese communisten vandaag uit, is dat de eis dat de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam "onvoorwaardelijk gestopt moeten" alvorens enige discussie over een oplossing van het Vietnam-konflikt ondernomen kan worden. Nguyen Thuong, de Noord-Vietnamese diplomaat die een persoonlijk schrijven van Ho Chi Min overhandigde, zou dit punt in zijn gesprek met de Gaulle vanmiddag hebben benadrukt.

Thuong zou bij nadere uitleg van Hanoi's standpunt er de nadruk op gelegd hebben dat zijn regering voor terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam zou zijn zodat 'het Vietnamese volk zelf zijn problemen zou kunnen oplossen'. Een zegsman die nauwe relaties met Thuong onderhoudt verklaarde vandaag, dat Hanoi 'een terugkeer (wil) naar 1960, toen alles wat er aan de hand was in Zuid-Vietnam, een burgeroorlog tussen de Saigon-regering en het Nationale Bevrijdings Front was ! Onder deze omstandigheden zou het Bevrijdings Front te vinden zijn voor het vormen van een coalitieregering met Zuidvietnamese civiele politici.

Dit punt verder toelichtend stelde de zegsman, dat over Hanoi's aandringen op de erkenning van de Viet Cong als 'de enige vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk' onderhandeld kan worden. Hij verklaarde ook, dat Hanoi's eis, dat de strijdkrachten van de V.S. uit Zuid-Vietnam zouden worden teruggetrokken, geen 'voorwaarde' voor onderhandelingen vormde. Met zeldzame duidelijkheid erkende deze zegsman de aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in het Zuiden, onder de verzekering dat zij niet 'zoals Dean Rusk beweert agressie plegen, maar dat zij antwoorden op Amerikaanse agressie'.

Stanley Karnow uit Phnom Penh, Washington Post, 1 sept. 1966
(geciteerd uit I. F. Stone's Weekly, 12 september 1966)

Franse diplomatieke bronnen die waarschijnlijk gesprekken weerspiegelen die gevoerd zijn met vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam's Nationale Bevrijdingsfront, suggereerden vandaag dat de Communisten een periode van twee jaren zouden kunnen accepteren als 'redelijke' tijd voor het voorgestelde terugtrekken van de Verenigde Staten. Deze bronnen duiden ook aan dat de Communisten, mochten de V.S. officieel aankondigen dat zij zich verplichten tot een dergelijke terugtrekking, niet zouden aandringen op staken der vijandelijkheden vóór onderhandelingen begonnen zouden kunnen worden die stopzetting van de Vietnamese oorlog ten doel zouden hebben. Men riep in herinnering, dat de gesprekken over het beeindigen van de Koreaanse oorlog begonnen voor de wapenstilstand.

Stanley Karnow uit Phnom Penh, Wash. Post, 3 sept. 1966
(geciteerd uit I. F. Stone's Weekly, 12 september 1966)

III. GESCHIEDENIS VIETNAM 1945-1954 (EERSTE INDOCHINESE OORLOG).

- Cole, A.B. ed. Conflict in Indochina and international repercussions: a documentary history 1945-1955. Itnaca, N.Y. Cornell University Press, 1956. Zeer goede verzameling van relevante documenten en achtergrondgegevens.
- Devillers, Ph. Histoire du Vietnam de 1940 à 1952. Paris 1952. Zeer gedetailleerd en betrouwbaar.
- Hammer, Ellen The struggle for Indochina. Stanford, 1954. Eveneens een bijzonder grondige studie van de eerste Indochinese oorlog, zijn interne en buitenlandse politieke en andere achtergronden. Sterk anti-Frans.
- Gettleman, M. E., ed. Vietnam: history, documents and opinions on a major world crisis. Penguin Special, 1965. De delen II en III van deze zeer veelzijdig en verantwoord samengestelde "reader" die ook voor de verdere geschiedenis van Vietnam zeer aan te bevelen is als informatiebron behandelen de periode van de Pacific Oorlog tot de conferentie van Genève.
- Lancaster, D. The emancipation of French Indo-China. Oxford University Press, London etc. 1961. Studie door Britse diplomaat die enige tijd in Saigon werkzaam was aan de Engelse ambassade. Behandelt ook de Geneefse conferentie en Diem's opkomst.

III a. MILITAIRE ASPECTEN VAN DE EERSTE INDOCHINA-OORLOG

- Fall, B. B. Street without joy: insurgency in Indochina, 1946-1963 Harrisburg, Pa. 1963. Ooggetuige beschrijving van de vele wijzen waarop de Fransen hun tegenstanders probeerden te overwinnen, afgewisseld door meer objectieve hoofdstukken over het verloop van de oorlog in het algemeen.
- Mus, P. Vietnam, sociologie d'une guerre. Paris, 1952. Moeilijk leesbaar werk, geschreven door een Vietnamdeskundige van internationale faam. Ideali-seert wel enigszins de traditionele instellingen van de Vietnamese maatschappij, zoals het dorp.
- Roy, J. De slag om Dien Bien Phu. Meppel, 1965. Zeer preciese beschrijving van een van de belegerden, die later de bevelhebbers van beide legers bezocht en interviewde. Naast het eigenlijke verhaal van de strijd veel over strategische achtergronden.
- Tanham, G. K. Communist revolutionary warfare: the Vietminh in Indochina. New York, 1961. Zet de principes van de revolutionaire oorlogsvoering uiteen, alsmede de organisatie van het Vietminh-leger. Wijst op de steun van het volk die voor revolutionaire oorlogsvoering noodzakelijk is.
- Vo Nguyen Giap People's war, people's army. New York, 1962. Deze gedeeltelijk theoretische studie van de minister van defensie van de Democratische Republiek Vietnam werd eerder (ook in het Frans) gepubliceerd door het Foreign Languages Publishing House in Hanoi (1961).
- idem Dien Bien Phu. Eveneens in Hanoi uitgegeven in verschillende edities.

JOHNSON DREIGT HULP AAN ISRAEL IN TE TREKKEN...

"De Amerikaanse president Lyndon B. Johnson heeft de Amerikaanse joden gedreigd de steun die zijn land aan Israël geeft, in te trekken, indien zij niet de regeringspolitiek in Vietnam gaan steunen. De president heeft dit doen weten aan een delegatie van het Joodse Oorlogsveteranenlegioen, die hem bezocht na afloop van het jaarlijkse congres van deze organisatie."

(Nieuw Israëlitisch Weekblad , 23-9-1966)

De New York Herald Tribune over het zelfde onderwerp :

"De laatste Gallup Poll toonde dat 43% van het publiek het met president Johnson's Vietnampolitiek eens was, 40% tegen en 17% geen mening. Van speciaal belang was Gallup's onderverdeling op basis van ethnische en religieuze achtergronden. Hieruit bleek dat 41% van de joden het eens was met Johnson's oorlogspolitiek, 41% tegen en 18% zonder mening. Met andere woorden, de verdeling der meningen komt nauw overeen met het nationale gemiddelde. Als dit iets betekent, betekent het dat er niet zoiets bestaat als een "joodse mening" over Vietnam in een eensgezinde of monolithische betekenis van het woord, noch, waarschijnlijk, over de meeste nationale onderwerpen. Het is een fout die herhaaldelijk door politici en door zichzelf gezalfde spreekbuizen van verschillende bevolkingsgroepen gemaakt wordt, de Amerikanen in ethnische groepen onder te verdelen door oneerlijke manieren van etiketteren en sterotyperen. Er is zonder dat al genoeg ellende in de wereld."

(New York Herald Tribune (European Edition)
23-9-1966)

AANTAL WESTERSE BONDGENOTEN IN VIETNAM OVERSCHREED KORTGELEDEN HET MILJOEN

In een artikel van Charles Mohr, correspondent van de New York Times in Saigon, worden de volgende cijfers gegeven, die de toestand medio september weergeven:

Amerikaanse militairen	308.000
Troepen uit de "vrije wereld" (Zuid Korea, Filippijnen)	42.000
Zuidvietnamese troepen:	
geregelde troepen	317.000
burgerwacht en regionale troepen	280.000
"Montagnards" en andere minderheden in speciale eenheden	31.000
nationale politie (= politie-leger te velde)	55.000

Mohr acht de telling hiermee niet voltooid. Hij zou bij de geallieerde strijdkrachten ook willen rekenen:

pacificatie-werkers	35.000
bewapende jongeren	22.000

Hoewel meestal buiten het grondgebied van Zuid-Vietnam, nemen, aldus Mohr, verder deel aan de oorlog:

bemanningsleden van de vloot	70.000	waarvan 50.000 direct in te zetten.
Amerikanen op bases in omringende landen	'vele duizenden'	

Tegenover deze legers staan aan de kant van het Bevrijdingsfront (geschat):

Vietcongstrijders en Noord-Vietnamezen	282.000
waarvan:	
politieke kaderleden	40.000
steuntroepen	17.000

(New York Times 17-9-1966)

V.S. BREIDT VERNIETIGING VAN GEWASSEN OP VIJANDELIJK GEBIED UIT.

door William M. Beecher

Saigon, 9 september.

Aangemoedigd door het succes van de chemische ontbladering van geboomte en vernietiging van de oogst, is de V.S. van plan de capaciteit van beide technieken te verdrievoudigen.

Tot nu toe heeft de operatie Ranch Hand dit jaar, gebruik makend van gemiddeld zes C-123 besproeiingsvliegtuigen, 6.012,91 liter niet-giftige plantenverdelgingsmiddelen gespoten over 530.872 acres van de schuilplaatsen in de jungle, sporen en bouwland in Zuid-Vietnam.

Het ligt in de bedoeling dat Ranch Hand in de komende maanden het aantal toestellen gaat uitbreiden tot 18, welke zullen opereren onder de nieuwe naam van 12e luchtmacht-squadron (ontbladerin).

Militaire functionarissen ter plaatse weigeren de ontbladeringsactiviteiten buiten Vietnam te bespreken, maar het is bekend dat een beperkt aantal vluchten zich heeft bewogen langs de Ho Chi Minh-aanvoerweg in Laos, een belangrijke infiltratieroute naar het zuiden voor legervoorraden en manschappen uit het noorden.

(New York Times 10-9-1966)

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 10 september tot 23 september

- 11 - 9 - 66 Bij verkiezingen voor een grondwetgevende vergadering in een deel van Zuid-Vietnam komen van de 5.288.512 geregistreeerde kiezers 4.274.812 op. (Z.V. heeft + 18 miljoen inwoners.) Opkomst varieert van 30% (Hué) tot 97,5% (prov. Phu Bon)
Voor het eerst gaat er een Am. vliegtuig boven de gedemilitariseerde zone verloren.
N.V. verwerpt de Amerikaanse voorwaarden tot terugtrekking van zijn troepen.
- 12 - 9 - 66 Op Amerikaanse verwijten, dat de Gaulle in Cambodja hun brief met voorstellen over terugtrekking van de troepen niet genoemd heeft, antwoordt Parijs dat de brief pas 24 uur voor de Gaulle's vertrek arriveerde, geen onderscheid maakte tussen Noord-Vietnamese troepen en die van het Nationaal Bevrijdingsfront en bovendien niets nieuws bevatte.
- 13 - 9 - 66 De V.S. voeren een record-aantal aanvalsvluchten uit op Noord-Vietnam, n.l. 170 (met meer dan 500 vliegtuigen).
Het Bevrijdingsleger onderneemt een aanval op een Amerikaanse werkplaats vlak bij Saigon, en brengt bij Hoi An een eenheid Zuid-Vietnamese mariniers "zware verliezen" toe.
Thien Hoa, waarnemend voorzitter van het Boeddhistisch instituut voor wereldse zaken en initiatiefnemer van de verkiezingsboycot, verklaart zich bereid geschillen met de regering te regelen, op voorwaarde dat de ruim 3.000 zonder proces gevangen gehouden mensen worden vrijgelaten.
- 15 - 9 - 66 Volgens de Vietnam Guardian zal de grondwetgevende vergadering waarschijnlijk als volgt samengesteld zijn: Rooms-Katholieken:30/ Hoa Hao:12/ Boeddhisten:30/ Cao Dai:5/ Discipelen van Confucius:7/ Nationale Partij V.N.Q.:5/ Ultra Nationalisten Dai Viet:20/ .
Ky waarschuwt dat de grondwetgevende vergadering zich geen wetgevende macht mag aanmatigen.
Operatie "Deckhouse Four" gaat van start : gecombineerde Amerikaanse land-en zee strijdkrachten landen 3 km. ten zuiden van de gedemilitariseerde zone.
Op vragen van de Bundestag antwoordt Schröder, minister van buitenl. zaken, dat de regering alle moeite zal blijven doen Duitse burgers in de V.S., die daar met werk-of immigratievisum vertoeven, uit het Amerikaanse leger in Vietnam te houden. Dit is tot nu toe bij 5 personen niet gelukt.
- 16 - 9 - 66 Volgens Washington blijft de sterkte van de Noord-Vietnamese en Bevrijdingstroepen constant, ondanks de verliezen van 1000 per week.
Het dodencijfer van de Amerikanen heeft de 5.000 overschreden. Volgens de Amerikanen zijn 365 vliegtuigen boven Noord-Vietnam verloren gegaan, volgens Noord-Vietnam 1.428.
Sinds juni 1965 zijn er 18 Noord-Vietnamese vliegtuigen neergeschoten.
Noord-Vietnam legt duizenden kilometers loopgraven aan als voorbereiding op een Amerikaanse invasie.
Tri Quang beëindigt op hoog bevel zijn hongerstaking, die 100 dagen geduurd heeft.
China maakt bekend dat op 9 september Amerikaanse vliegtuigen Chinese dorpen aangevallen hebben.
- 17 - 9 - 66 In de buurt van het Amerikaanse basiskamp Tay Ninh zijn 6 Amerikaanse soldaten gedood en 23 gewond door eigen artillerievuur. Sinds 1 juli van dit jaar zijn bij soortgelijke incidenten 400 doden gevallen.
- 18 - 9 - 66 Volgens Vietnamese officials is dit jaar het pacificatie-werk in de versterkte dorpen zeer onbevredigend verlopen.

- 19 - 9 - 66 In de encycliek "Christi Matri" waarschuwt paus Paulus tegen het "kruistocht-idee" en kondigt een wereldvredegedbeds dag af. Veroordeelt beide partijen gelijkelijk.
Oe Thant ziet in zijn jaarrapport aan de VN, dat door de meeste Amerikaanse kranten als "de V.S. vijandig" wordt gezien, de toestand in Vietnam zeer somber in.
De republikeinen in de V.S. keuren de Vietnampolitiek van de regering af, "daar deze nooit tot een oplossing kan leiden, maar wel tot een schaakmat".
22 Amerikaanse geleerden, w. o. 7 Nobelprijswinnaars, protesteren bij Johnson tegen het gebruik van chemische wapens in Vietnam (waar de V.S. vroeger verklaard hadden dit nooit te zullen doen.)
McCloskey bevestigt de mogelijke aanwezigheid van Amerikaanse vliegtuigen boven China (maar ontkent dat deze aanvallen verricht hebben.)
- 20 - 9 - 66 In Washington vindt een geheime zitting plaats over de Amerikaanse bemoeienis met Thailand, waar op het ogenblik 25.000 adviseurs zitten.
- 21 - 9 - 66 De drie punten basis tot oplossing van het Vietnamese conflict, voorgesteld door Oe Thant, (t.w. stopzetting bombardementen, beperking vijandelijkheden en besprekingen tussen alle betrokkenen) is tot nu toe noch door Hanoi, noch door Washington verworpen. Oe Thant zet zijn pogingen voort.
- 23 - 9 - 66 In een toespraak tot de Algemene Vergadering van de VN herhaalt ambassadeur Goldberg de Amerikaanse voorstellen om tot een vreedzame oplossing te komen. (staking der bombardementen en wederzijdse terugtrekking der troepen, bespreking in de Veiligheidsraad.)

(N. Y. T. , N. R. C. , Utrechts
Nieuwsblad)

AMERIKAANSE TROEPEN ZOUDEN NOORD-VIETNAM BINNEN KUNNEN VALLEN NA DE VERKIEZINGEN IN DE V.S.

Volgens de correspondent van de New York Herald Tribune in Saigon beschouwen westerse diplomatieke kringen het als een waarschijnlijke hypothese dat na de november-verkiezingen in de V.S. Amerikaanse troepen ten noorden van de 17e breedtegraad binnen zullen vallen. Zij zijn van mening dat dan de hoop op vrede definitief verdwenen zal zijn en dat "de druk vanuit Amerikaanse militaire kringen om de infiltratie van Noord-Vietnamezen door de gedemilitariseerde zone te groot wordt".
Een dergelijk resultaat kan niet bereikt worden tenzij door een invasie in Noord-Vietnam vanuit zee.

"men bedoelt hier niet een massale invasie naar het type V-day (invasie in Normandië in de Tweede Wereldoorlog; red. VB), maar de ontschepping van twee of drie divisies in de onmiddellijke omgeving van de 17e breedtegraad, teneinde met name de weg no. 1 die Hanoi met de gedemilitariseerde zone verbindt, af te sluiten."

De New York Herald Tribune voegt er aan toe dat officiële Amerikaanse kringen elke veronderstelling in die richting afwijzen.

(Le Monde 25/26-9-1966)

Mededeling van de administratie.

Alle oude nummers van het Vietnam Bulletin zijn nog verkrijgbaar voor 40 cent per nummer door storting van het verschuldigde bedrag op ons gironummer.

Voor verkoop bij vergaderingen kunnen grotere aantallen Bulletins worden aangevraagd. Niet verkochte exemplaren kunnen worden teruggezonden.

NOORD-VIETNAMEES OFFENSIEF VERWACHT VOOR DE VERKIEZINGEN IN DE V.S

Strategische planning gezien als poging het Amerikaanse besluit, de oorlog voort te zetten, te verzwakken.

door William M. Beecher

Saigon, 16 september.

Amerikaanse deskundigen ter plaatse nemen aan dat de vijandelijke troepen het plan hebben een serie belangrijke militaire aanvallen uit te voeren nog vóór de Congresverkiezingen in november. Het doel hiervan zou zijn het Amerikaanse besluit, de oorlog voort te zetten, te ondermijnen.

Volgens deze deskundigen ligt het in de bedoeling, een herhaling te bewerkstelligen van de grote overwinning in 1954, toen de slag bij Dien Bien Phu de laatste resten van de Franse animo voor de oorlog in Indochina wegvaagde.

Noord-Vietnamese politieke en militaire leiders benadrukten in officiële uitspraken en in gesprekken met diplomaten hun geloof dat een serie kleine militaire overwinningen in 1966 en 1967 een zelfde resultaat zouden opleveren bij de Amerikanen. Een hoge Amerikaanse functionaris zei te geloven dat Hanoi's leiders zich vergissen in de houding die het Amerikaanse volk ten opzichte van de oorlog aanneemt. "Zij schijnen er zeker van te zijn dat de geschiedenis zich zal herhalen. Ze overschatten het verzet tegen de oorlog in Amerika. Wanneer ze de Amerikaanse troepen hevig kunnen treffen, geloven ze dat de bestaande animo snel zal omslaan in twijfel aan het belang van deze oorlog".

Uitbreiding van de strijdkrachten.

De laatste maanden hebben de Noord-Vietnamese en het merendeel van de Vietcong-eenheden de strijd zo veel mogelijk vermeden. Ze hebben deze rust gebruikt om voorraden van zware wapens aan te leggen, zoals het verdragende 120 mm. mortier, en ze hebben verscheidene basiskampen aangevuld met leidend personeel. Sommige van deze bases zijn gevestigd in religieuze gebouwen in Cambodja en Laos.

Volgens de Amerikaanse deskundigen zou de vijandelijke strategie gecoördineerde aanvallen inhouden door zeven divisies en verenigde guerilla-troepen, met de mogelijkheid tot versterking van drie toegevoegde divisies, welke zich nu niet in Zuid-Vietnam bevinden.

In de omgeving van het 1e Corps heeft men Noord-Vietnamese 324B divisie waargenomen, in de Zuid-Vietnamese provincie Quang Tri, welke divisie is teruggekeerd uit Noord-Vietnam via de gedemilitariseerde zone. Men beweert dat deze divisie, die in juli zwaar gehavend was door het Amerikaanse corps mariniers en Zuid-Vietnamese eenheden, weer op volle sterkte is gekomen. Volgens deskundigen is het mogelijk dat deze divisie zal trachten zware verliezen toe te brengen aan de mariniers. Ook zal zij misschien trachten de hele provincie in handen te krijgen, met hulp van een Noord-Vietnamese divisie die zich vlak ten westen van Quang Tri in Laos bevindt en twee andere divisies die nu in Noord Vietnam verblijven.

In het verleden hebben Amerikaanse deskundigen verschillende malen communistische aanvallen voorzien. Veel van deze voorspellingen kwamen echter niet uit.

De operatie Quang Tri is, naar men denkt, de grootste van de vijandelijke campagne, gezien de korte aanvoerwegen. Een deskundige verklaarde: "Als de Noord-Vietnamezen er in slagen een stuk van Zuid Vietnam te bezetten-wat we zeer betwijfelen-kunnen wij dit ongetwijfeld terug nemen, maar dit zou veel offers kosten."

In het gebied van het 2e corps, in Cambodja, even ten westen van de provincie Pleiku werd een zeer sterke Noord-Vietnamese afdeling gesignaleerd, de 630e divisie. Er zouden nog twee andere divisies zijn in de kustprovincies, de 610e in de noordelijke Binh-Dinh provincie en de 5e Noord-Vietnamese divisie, enigszins verzwakt, in de provincie Phuyen. Men denkt dat de 630e divisie enkele afgelegene stellingen zal aanvallen in de hoop Amerikaanse versterkingen vanuit een hinderlaag aan te kunnen vallen.

In het gebied van het 3e corps zijn drie divisies gemeld, de 9e en de 7e Vietcong-divisie in de provincies ten noorden en noordwesten van Saigon tot in Cambodja, en de 5e Vietcong divisie in de kustprovincie Phuoc-Tuy, oostelijk van de hoofdstad. Men verwacht de sterkste druk langs de grens, waarbij hinderlagen het voornaamste doel vormen.

Deskundigen ter plaatse zijn de mening toegedaan dat de Amerikaanse tegenacties tot het uiterste beperkt moeten worden. Ze zijn er van overtuigd, dat de situatie in de hand kan worden gehouden. In feite verlangen sommigen naar de uitbarsting die volgens hen dreigt.

Buitgemaakte rapporten van de inlichtingendienst wijzen er op dat de vijand bereid is verliezen te lijden tot een verhouding van 4-1 als zij er daarmee in kunnen slagen de Amerikanen gevoelige verliezen toe te brengen en eventueel enkele overwinningen te behalen. Gedachtig aan de Koreaanse oorlog geven sommige hoge Amerikaanse autoriteiten toe dat men wel rekening moet houden met de reactie van het Am. volk op grote verliezen. In het algemeen menen zij echter dat enkele geallieerde overwinningen een gunstig effect zullen hebben.

(New York Times 17-9-66)

MEDEDELINGEN

Haags Actie-comité Vietnam (Tomatenstraat 224, den Haag) Eerstvolgende protestdemonstratie op zaterdag 8 oktober om half drie van het Vredespaleis, Carnegieplein.

Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam (postbus 2056, Amsterdam) Demonstratie, ondersteund door Vredesraad en Comité 1961 voor de Vrede, op zaterdag 1 oktober, half drie vanaf de Dokwerker, Amsterdam. De film, die Madeleine Riffaud bij de Vietcong maakte, blijft tot 10 oktober in Nederland en kan worden geleend.

Actiegroep Vietnam (Belleslaan 2, Heiloo) Zondag 9 oktober, 's nachts om twaalf uur: Vietnamnacht in het Ambassade Theater, J. Evertsenstraat, Amsterdam (tram 7, 13, bus 15) Vertoning van de films "Le ciel et la terre" van Jorens Ivens en "Dans le maquis du Vietcong" van Madeleine Riffaud. Kaarten voor f 2,- aan de zaal.

Zaterdag 15 oktober om 2 uur, sandwichtocht vanaf het Beursplein in Amsterdam.

Zondag 16 oktober om 3 uur protestmars van de Dokwerker, Amsterdam.

Op 15 oktober verschijnt de paperback:

DE KWESTIE VIETNAM, feiten en achtergronden

Schrijvers : P. Korver, H. Amptmeyer, S. Bosgra, T. Visser en Fr. de Vries. Eindredactie: R. R. Eybersen. Voorwoord van prof. dr. J. Verkuyl. Uitgeverij Polak & van Gennep.

Prijs f 6,50. Bestel dit boek door storting van f 6,50 op postgiro 1281198 t.n.v. Vietnam Bulletin. U krijgt het dan onmiddellijk na verschijnen thuisgestuurd (franco).

DRUKWERK

Frankering bij
Abonnement
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg

Postbus 187

UTRECHT 1

25

Afz. : Vietnam Bulletin
A S V A
Weesperstraat 51
Amsterdam - 4

HOLLAND